

העם

שאלה של

מוראל

אבל היתה לו תכונה חשובה ביותר: שאיפת-שילטון עקשנית וסבלנית. יוסף פ' X 2. בלעדיה לא היה מגיע לראשות המפלגה ששמה הוא עתה, אחרי כמה וכמה גילגולים, המפלגה הליברלית. מנהיגיה המסורתיים היו סרץ ברנשטיין וישראל רוקח - האחת מנהיגי הציונים הכלליים מחו"ל, השני נציג הימין ה- בעל-בית" היישובי. כאשר הורחקו מן השילטון בעיקבות מותו של רוקח וויקנתו של ברנשטיין, תפסו את מקומם שני תארי מייסוף, שזכו לכינוי "ס.ס." יוסף ספיר ויוסף סרלין.

המאבק נמשך, וכעבור זמן קצר היה ברור מי ניצח: ספיר הרחיק את סרלין, נשאר המנהיג העליון, אם כי לא הביל-עדי, של הציונים הכלליים.

גלגל הג'ורג'ים. בתקופת מנהיגותו, עברה המפלגה גילגולים נוספים. תחילה התאחד ספיר עם הפרוגרסיבים, יצר את המפלגה הליברלית. לאחר מכן התפלג מן הפרוגרסיבים, שנקראו עתה ליברלים-

שוב מלאו העיתונים ידיעות על הרוגים ופצועים, על הלוויות ודבריי-הספד. אולם מעמודי העיתונים לא ניבטו עוד תצלומים של פנים צעירות, בחוספת השם ושתי האותיות הנוראות: ז"ל. ההודעה של ד"ר. מדוע לא פירסמו העיתונים את תמונותיהם של חיילי צה"ל שנהרגו, לצד תמונות האורחים שנהרגו? על כך ענה בשבוע שעבר משה דיין ב-כנסת, בתשובה לשאלתה. הוא הודיע: הוסכם בינו ובין עורכי העיתונים היומיים, שלא לפרסם להבא תצלומים של הרוגים. מדוע? גם על כך ענה דיין בגילוי-לב: כדי למנוע פגיעה במוראל. אומץ בפני האמת. עד כה סופקו התצלומים עלידי דובר צה"ל עצמו, פור-

אמו של איכרט מלכה בהזווייתו? לא לפרסם?

עצמאיים, ויצר את גח"ל, בשותפות עם חרות.

צעדים אלה היו ונשארו שנויים במחלוקת. בגלל גח"ל, נשארו הליברלים מ-חוץ לשילטון, ואחרי האינטרמצו של הליברלים-הלאומי שוב נמצאו בחוץ. הדבר סגע באינטרסים הכלכליים החשובים של הבורגנות המיוצגת על-ידם, הפקיר את המערך לחסדי המפד"ל והכפייה הדתית. אולם ספיר היה בטוח כי גח"ל דרוש כדי למנוע את ירידת מפלגתו בקלפי. בעזרת הכאריזמה של בנין, כך היה בטוח, מקבלת המפלגה הרבה יותר מנדאטים מ-כפי שיכלה להשיג לבדה. ואילו בנין שמח להיות מנהיג של גוש פרלמנטרי גדול.

אולם ספיר שילם מחיר יקר עבור חשבון זה. הליברלים הפכו גרורי חרות. מבחינה מעשית ורעיונית, הפרדסן מפתח-תקווה, שאביו היה מראשוני המטיפים להבנה עם הערבים ואתר הפעילים בשטח זה, נגרר יותר ויותר אחרי העמדה הלאומנית הקרי-צונית של חרות, אף שהשתדל למצוא לכך אליבי מתוך יותר.

בחודשים האחרונים, כאשר רבה המחלוקת בקרב גח"ל, נשאר ספיר נאמן ל-תפיסתו, החניף כל נסיון לפוצץ את הגוש. בעיטה בעיתתה. אולם היו שחדשו בו שאין זה אלא טכסיס, וכי למחרת הבר-חירות יצטרף ספיר לקואליציה הבאה, תוך בעיטה בסולם של גח"ל. כתוצאה מכך עמזו אנשי חרות להעמידו בפני הברירה: להכריז מראש על התחייבות לקיים את גח"ל אחרי הבחירות, או להסתפק במיסטר מנדאטים קטן יותר ברשימה המשותפת. התרוצצות כללית. ההרכב המיוחד (התחשך בעמוד 18)

סמו דרך קבע בעמודים הראשונים של היומונים. הדבר הפך לתופעה ישראלית ייחודית, שאין לה דוגמה בחו"ל. ישראלים רבים התגאו בה. כי היתה לה משמעות כפולה: גם הצדעה כל-לאומית לנוסלים, גם הודעה לעולם ש"אין לנו מה להסתיר" וש"אין אבחנו פחדים מן האמת".

השבוע נקבר גם סימני-היכר זה של ה-מוראל הישראלי הייחודי. נראה כי ראשי השילטון, ובראשם שר-הביטחון, שוב איי-נם בטוחים במוראל הישראלי.

לחץ פסיכולוגי. מה גרם לכך? לא היה קשה לנחש. בימי מלחמת-ההת-שה, תרמו תצלומי ההרוגים תרומה גדולה לעלייתה של שאיפת-שלום בישראל. התי-גובה הציבורית הנועזת על איסור נסיעתו של ד"ר נחום גולדמן לקאהיר, נזונה, לדעת הכל, מן הלחץ הפסיכולוגי של תצי-לומי ההרוגים, שרבו בחודשים הארוכים של ההתשה.

עתה סולק מיכשול זה למדיניות הממ-שלה. העם לא יראה עוד את הרוגיו. השלב הבא: אולי "הסכסם" למנוע גם סירסומים של הלוויות?

מפלגות

האיש

מפתח-תקווה

הוא היה נציג מושלם של הציבור שבו גדל, ושאותו ייצג: הימין הישראלי הוותיק ביותר, הפרדסנים של מושבות הבארון. חיצוניותו של יוסף ספיר יכלה להטעות. הוא נראה כעסקן מן המניין. נאומיו היו אפורים ושגרתיים. לא היה לו שמץ מן הכאריזמה, החשוב כליכך בעידן הטלוויז-זיה.

11 10 9 8 7 6 5 4 3 2 1
14 13 12
21 20 19 18 17 16 15
27 26 25 24 23 22
31 30 29 28
35 34 33 32
41 40 39 38 37 36
45 44 43 42
51 50 49 48 47 46
58 57 56 55 54 53 52
64 63 62 61 60 59
70 69 68 67 66 65
74 73 72 71
76 75

את סיתרון התשבץ יש לשלוח לת.ד. 136, תל-אביב, ולציין על גבי המעטפה: "השבוע 1800, בין הפותרים יוגרלו פרסי ספרים."

- מאוזן: 1) עמד בראש המרד של יהודה ברומי, 6) יישוב ערבי, מעבר לקו ה-ירוק, מול כפר-סבא, 12) מטבע ירדני, 14) גורם, 15) סוד, 17) שקט, 18) סופר עברי, 20) סיגי הקמח, חלקי קליפת הגר-עינים, 21) אחד השבטים, 22) ארץ זבת חלב ו... 24) מוסיפים טעם לאוכל, 27) אספקריה, 28) משקה נפוץ, 30) מורד, 31) חודש עברי, 32) רהיט, 34) דיקטטור, 36) מסייר, 37) התי-פארות, 39) עשב בצלי בעל עלים רחבים, 40) קוסם, 42) עורף, אחורי הגוף, 43) נוזל לכתובה, 44) יגע, עבודה קשה, 45) עיר במצרים העתיקה, בה ישבה קהילה יהודית בימי בית שני, 46) שאינו צלול, דלוח, 50) סחד, 53) קלף גבוה, 54) לא ידוע מי קודם, הוא או הביעה, 57) עיר בהולנד, 59) כפן, 61) מלכה מצרית יפה-סיה, אשתו של פרעה איחנאטון, 63) גיבור טרנדיה שקספירית, 65) נמצא, 66) מכסה הבית, 67) ראש ממלה אירופי, 68) אם הוא אכל בוסר, שיני בניו תקהינה, 70) מספיק, 71) שוטה, 73) סח, מלכות, 75) מדינה בדרום מזרח אסיה, 76) דמות זמגילת אסתר, 1) עיר בצרפת, על שמה נקרא יין אדום מפורסם, 2) מיכל לנוזלים, 3) רדר (לטינית), 4) בית תפילה, 5)

זכו בפרסים

להלן רשימה נוספת של משתתפים בפתרון התשבצים החשבצים, שפתרונותיהם זיכו אותם בפרסי ספרים. כל הספרים יישלחו לזוכים בדואר.

פרסי חשבץ

- השבץ 1785. 1) דרור הפנר, רח' טשר-ניחובסקי 42, ירושלים, 2) אהרון ויזלמן, קבוץ בית-העמק, ד.ג. מעלה הגליל, 3) הנה טימילר, מ.א. 2553399 ד.צ. 2770. השבץ 1786. 1) ד"ר עודד שחיל, רח' הנשיא הראשון 29, רחובות, 2) בתי אל אבשטיין, רח' סמולנסקין 12, תל-אביב, 3) מרדכי טוהר, רח' בצלאל 28, באר-שבע. השבץ 1787. 1) יחיעם אבידן, באר-טובה 2, 70996. 2) צבי פריאל, סמטת-נחל 4, גבעתיים, 3) רעיה סקפה, ת.ד. 317, אשדוד. השבץ 1788. 1) סגן שמואל פו, ד.צ. 2128, צה"ל, 2) ארו דגן, מקהי-ישראל, דואר חולון, 3) רפי עמבר, רח' היוצרים 10 א, עכו. השבץ 1789. 1) ורדית דרורי, רח' הבנים 3, בני-ברק, 2) יעקב פרייגל, ת.ד. 590, אילת, 3) אשרת וייס, בריאילן 25, רעננה. השבץ 1790. 1) אריה שוורץ, רח' הנביאים 20, קריית-אבא, 2) דוד גפן, בית 4, כניסה 2, מעוז-אביב, תל-אביב, 3) דן בן-אליעזר, שד' גורדאו 72, תל-אביב.

פרסי תשבץ

- השבץ 1785. 1) שלום לנגר, רחוב צנלסון 31, גבעתיים, 2) יעקב טורקניץ, ח' המעגל 25, רמת-גן, 3) עודד מינסטר-דגור, רח' רמת-חן 8, רמת-חן, רמת-גן. השבץ 1786. 1) יורם טל, רח' נגבה 1, גבעתיים, 2) טלי גזית, רח' וולפסון 36, אשון-לציון, 3) גיל כפמן, רח' ו'בוטניסקי 14, תל-אביב. השבץ 1787. 1) נפתלי אסף, קיבוץ מדיה, 2) ניסני עליזה, ב"מ רביבים, ימונה, 3) שולי פרגון, ד.צ. 1089, צה"ל. השבץ 1788. 1) שמשון ברגל, רח' יפין 5, חולון, 2) שמואל גניזר, רח' בנייה 3, צה"ל, 3) אמיר פסקל, קיבוץ בית-אורן. השבץ 1789. 1) יורם מובשוביץ, רח' זיכרון 66, נוה-שאנן, חיפה, 2) מ. כרמלי, ז' ד' 55, קריית-חיים, 3) דורון נידרלנד, ז' בנימינ, רחובות. השבץ 1790. 1) אלי מיוזלס (אצל יליץ) רח' נתיבי-הגאונים 18, קריית-שמור, חיפה, 2) נאות נפחא, רח' פרץ 13, רי-סבא, 3) ברוך בלנק, מ.א. 2143606, ג. (1) 2444/1.

* תושב מושב זרעית, שנרצח יחד עם אשתו בירי באזוקה של פיזאיון בגבול לבנון.